

KOROWÓD
NOWOHUCKI

CYPRIAN KAMIL
NORWID

Cyprian Kamil Norwid (1821–1883)

Poeta, dramatopisarza, malarz, rysownik, rzeźbiarz, tłumacz, publicysta, filozof, badacz kultur, nazywany czwartym wieszczem narodowym doby romantyzmu, patron ośrodka kultury na os. Górali. Urodził się na Mazowszu we wsi Laskowo–Głuchy w rodzinie szlacheckiej herbu Topór. Pobierał nauki w różnych szkołach, ale był raczej samoukiem. Zadebiutował w 1840 r. wierszem „Mój ostatni sonet”. Zaraz potem wyjechał w podróż po Europie: był w Dreźnie, gdzie uczył się w szkole rzeźbiarskiej, a także w Wenecji i Florencji. Później zamieszkał w Rzymie. Wtedy zostawiła go narzeczona, Kamila z Lemańskich. Poeta szybko znalazł nową, nieszczęśliwą miłość: Marię z Nesselrodów

Kalergis. Stała się jego muzą i miłością na całe życie. W 1846 r. przebywał w Berlinie, skąd, ze względu na działalność niepodległościową, został deportowany. Okres Wiosny Ludów 1848 r. spędził w Rzymie. Poznał wtedy Adama Mickiewicza i Zygmunta Krasińskiego, z którym bronił w czasie wojny i zamieszek w Wiecznym Mieście papieża Piusa IX. Potem przeniósł się do Paryża, gdzie poznał Fryderyka Chopina i Juliusza Słowackiego, a także rosyjskich pisarzy oraz rewolucjonistów z Turgieniewem i Hercenem na czele. W Paryżu żył w biedzie, co znacznie wpłynęło na pogorszenie jego wątłego już zdrowia. Wyjechał w 1852 r. do Stanów Zjednoczonych. W Nowym Jorku pracował w pracowni graficznej. Kiedy wybuchła wojna krymska, z którą Polacy wiązali nadzieje na odzyskanie niepodległości, postanowił wrócić do Europy. W 1854 r. mieszkał w Londynie, gdzie utrzymywał się z dorywczych prac. Powrócił do Paryża i rozwijał swoją działalność pisarską. Coraz bardziej schorowany, nie brał udziału w Powstaniu Styczniowym. W 1866 r. skończył słynne „Vade–mecum”. Żył w nędzy, chorował na gruźlicę. Stanu zdrowia na pewno nie poprawił nieudany wyjazd na leczenie do Florencji. Kuzyn Norwida, Michał Kleczkowski, umieścił go w przytułku dla biednych w Domu św. Kazimierza w Ivry. Po kilku spędzonych tam latach, odszedł zapomniany w 1883 r. Został pochowany na cmentarzu Montmorency. Jego wpływ na naszą literaturę i kulturę był wyjątkowy. Swoimi poglądami zwrócił uwagę na sztukę i miejsce poety w społeczeństwie oraz sytuację społeczno-polityczną Polaków. Początkowo niezrozumiany i odrzucany, został odkryty w okresie Młodej Polski, by stopniowo znajdować należne sobie miejsce w literaturze. Dzisiaj uważany jest za artystę ponadczasowego, nowoczesnego sztukmistrza, którego twórczość pozostaje aktualna i może być inspiracją dla współczesnych. Norwid w czasie licznych podróży zawitał na tereny dzisiejszej Nowej Huty. W 1842 r. odwiedził Mogiłę. Był w klasztorze i oglądał cykl obrazów M. Stachowicza „Dzieje Wandy”, wszedł na Kopiec Wandy. Zainspirowało go to w 1852 r. do napisania dramatu misteryjnego „Wanda”. Nowohucki Zakładowy Dom Kultury Huty im. Lenina w 1995 r., po przekształceniu w samorządową instytucję kultury, przyjął jego imię, stając się miejskim Ośrodkiem Kultury im. C. K. Norwida.

© Ośrodek Kultury im. C. K. Norwida

© Paweł Jagło / tekst

© Róża Kolecka, Anna Gotfryd-Kolecka / rysunek

[Licencja Creative Commons Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych 3.0 Polska.](#)

Dofinansowano ze środków Muzeum Historii Polski
w Warszawie w ramach Programu „Patriotyzm Jutra”.